

Skyddat boende för våldsutsatta kvinnor och medföljande barn

Samverkan mellan länets kommuner, Norrbottens läns landsting,
Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten.

Uppdrag skyddat boende

Politiska samverkansberedningen maj 2014

Syfte: säkerställa ett skyddat boende för kvinnor inom länet utifrån de krav som ställs enligt gällande lagstiftning och Socialstyrelsen föreskrifter och allmänna råd.

- utreda förutsättningar för ett länsgemensamt skyddat boende - kunskapsunderlag
- förslag till överenskommelse för ett skyddat boende i länet, mellan länets kommuner och landsting
- beskriva verksamhetens innehåll, ansvarsfördelning, organisation och finansiering

Tidsplan: 2014 juni – november färdigställa kunskapsunderlag, förslag till överenskommelse inklusive beskrivning av verksamhetens innehåll, ansvarsfördelning, organisation och finansiering.

2015 förankring kommuner, politiska beredningar, kommunförbundets styrelse beslut om rekommendation - juni 2015.

Arbetsgrupp: representanter från Kiruna, Luleå, Gällivare, Piteå, Kalix, NLL, Länsstyrelsen och Polisen.

Brott i nära relation 2011-2014

Kommun	2011	2012	2013	2014
Arjeplog	7	9	16	8
Arvidsjaur	11	17	14	14
Boden	144	151	98	98
Gällivare	56	81	50	49
Haparanda	68	50	42	45
Jokkmokk	10	23	24	13
Kalix	45	54	59	41
Kiruna	57	58	63	58
Luleå	276	259	248	196
Pajala	11	18	13	11
Piteå	76	90	86	107
Älvsbyn	17	22	19	29
Överkalix	5	3	7	12
Övertorneå	36	5	11	8

Vilka behov?

- **Krisstöd:** kvinnor och barn är rädda, otrygga och har behov av att bli lyssnade på och personal behöver vara tillgänglig flertalet gånger för att erbjuda tid för samtal. Kvinnor med andra sårbarheter kan ha större behov av stöd från personal.
- **Riskbedömning:** omfattande kartläggning av riskfaktorer och skyddande faktorer. Sätter igång berättande om enskilda/många våldsupplevelser. En ”färskvara” och kan behöva göras flera gånger beroende på hur situationen ändras under tiden kvinnan och barnen bor skyddat.
- **Säkerhetssamtal:** sker kontinuerligt. Upprepas för att det kan ta tid för den våldsutsatta kvinnan att ta in hur faran/risken ser ut och den kan ändras. Viktiga samtal för att visa på alternativ till trygghet, att identifiera risker och finna strategier och åtgärder som tryggar, en viktig process.
- **Praktiskt stöd:** handla mat, stöd i kontakt med myndigheter och andra viktiga aktörer, bostad efter skyddat boende, följa med till hälsocentral/akut för sjukdom/mediciner för att kunna sova/dokumentera skador som tidigare inte blivit dokumenterade.
- **Föräldrastöd:** att vara stöd i hur de ska orka med barnens behov, ta tid att läsa/leka med barnen/gå ut med dem (framförallt när det är många barn eller väldigt rädda, oroliga barn). Stärka/representera mor – barn relation.
- **Barnens egna behov:** information, säkerhetssamtal, krisstödsamtal, trygghet, aktivitet, struktur, rutiner, pedagogisk verksamhet, skolundervisning (i eller utanför boendet).

Verksamheten - skyddat boende Norrbotten

Definition: en boende inrättning som tillhandahåller platser för heldygnsvistelse avsedda för personer som behöver insatser i form av skydd mot hot, våld eller andra övergrepp. Det skyddade boendet ska motsvara den skyddssökandes behov av skydd och andra insatser.

Uppdrag: säkerhet, skydd samt stöd och hjälp till kvinnor och medföljande barn utsatta för våld i nära relation. Skydda mot hot och våld och kombineras med annat stöd för att hjälpa och stärka kvinnan. Verksamheten tillhandahåller konsultation och kompetensstöd till personal inom kommun, landstinget och polisen.

Syfte: stödja enskilda som söker skydd och stöd från närståendes våld, öka säkerhet och trygghet för skyddssökande och medföljande barn, förebygga fortsatt våldsutsatthet, stöd till den skyddssökande i processen att skapa en självständig tillvaro.

Målgrupp: kvinnor över 18 år med eller utan medföljande barn.

Medföljande barn: verksamheten ska genomföras av tydligt barnperspektiv. Insatser ska motsvara barns behov, bl. a åldersanpassad information, krisstöd, pedagogisk verksamhet, skolundervisning samt rutin för hälsoundersökning.

Länssamordnare Marianne Karlsson

marianne.karlsson@bd.komforb.se

Mobil: 070-693 54 56

Förslag till överenskommelse

- **Huvudman/geografisk placering:** Kommunerna är huvudman för skyddat boende. Organisation av verksamheten ska ingå inom ramen för socialförvaltningen i en huvudkommun, förslag Luleå. Stad med heterogen befolkning, närhet till polis, transport, hälso- och sjukvård, livsmedelsbutiker mm.
- **Tillgänglighet:** dygnet runt/året om. Vistelsetid motsvara behovet dock inte längre än fyra månader. Tillgång till personal även nattetid – ökar trygghet och säkerhet.
- **Bemanning/kompetens:** 6 tjänster, minst två i tjänst dag- och kvällstid. Sovande jour. Personal med relevant utbildning, barnkompetens och fördjupad kompetens om våld; socionom, beteendevetare, socialpedagoger, pedagog/lärare eller motsvarande.
- **Platser:** Nio platser för heldygnsvistelse för kvinnor med eller utan medföljande barn.
- **Lokaler och säkerhet:** följa socialstyrelsens kvalitetsindikatorer, tillgänglighetsanpassade, hänsyn till yttre säkerhet.

Information

- Socialchefer 150213,
- Socialnämndsordföranden 150220,
- Socialberedning 150204, 150506,
- Samverkansberedning 150205, 150602
- Styrelsen hösten 2014
- Länsstyrgrupp 150127, 150408,
- Kommunchefer 150217,
- Information i kommuner
- Socialtjänststämman 150319

Sammanfattning

För kvinnor utsatta för våld i nära relation och medföljande barn innebär tillgång till ett skyddat boende bl. a:

- Tillgång till god kvalitet och säkert tillfälligt boende
- Krisstöd, riskbedömning, säkerhetssamtal och praktiskt stöd.
- Samordnad individuell planering, SIP, på kort- och lång sikt
- Jämlik insats, för kvinnor och medföljande barn i behov av skyddat boende, i länet
- Omsorg om våldsutsattas husdjur ordnas i samverkan med andra aktörer
- Tillgång till professionellt stödteam som arbetar utifrån evidensbaserad praktik
- Samlad kunskap om behoven ger ökade förutsättningar för adekvata insatser
- Strukturerad samverkan mellan socialtjänst, skola, somatisk och psykiatrisk vård samt polisiära insatser – räddar liv

Sammanfattning

För kommunerna, landstinget och polisen innebär tillgången till ett skyddat boende bland annat;

- Att lagstiftning, föreskrifter och allmänna råd samt basnivå säkerställs
- Ökad rättsäkerhet
- Ökade möjligheter till samplanering och samverkan
- Fungerade stöd och hjälpinsatser
- Samlad spetskompetens hela dygnet, för hela länet
- Bättre stöd till kommunernas handläggare
- Att ett kompetenscentrum för länet gällande våld i nära relationer utvecklas

Samhällsekonomisk kostnad – en uppskattning

Utgår från kvinnojourernas statistik – Kunskapsunderlaget

Av totalt 72 kvinnor boende på kvinnojour i länet har 41 kvinnor flyttats från hemkommunens kvinnojour till annan kvinnojour/skyddat boende. I genomsnitt bor varje kvinna ca 82 nätter för varje – $41 \times 82 = 3362$ **boendenätter**.

Exempel: Älvsbyn kommun placering i skyddat boende, 4 månader.

Dygnsavgiften på skyddat boende varierar, Kriscentrum Stockholm 3500 kr. Totala kostnaden för länet skulle då bli **11 767 000 kr** för placering (kommunal regi). Räknat på Uppsala kommuns skyddade boende där dygnsavgift är 2300 kr blir kostnaden $2300 \text{kr/dygn} \times 3362 \text{ dygn} = 7\,732\,600 \text{ kr}$.

Kommunens placeringar på jourer i länet, jourernas avgifter är ca 600- 1500kr per dygn för annan kommun.

- Räknat på 600kr/dygn betalar kommunerna $3362 \times 600 = 2\,017\,200 \text{ kr}$
- Räknat på 1500kr/dygn betalar kommunen $3362 \times 1500 = 5\,043\,000 \text{ kr}$
- Följande kostnader är inte inräknade; dygnsavgift för barn, handläggares resor och ev. andra kostnadsposter.

Exempel: Kalix kommun betalade 538 000 kr för placeringar p.g.a. hot och våld under 18 år och 107 515 kr för vuxna över 21 år, total kostnad på 645 515 kr för 2014.

Kostnads kalkyl

Kontogrupp	Budget helår 2015	Anvisning
Personalkostnader	5 860 000,00 kr	6 personal inkl länsamordnare, vikariekostnader, inkl sociala avgifter, OB/beredskap
Övriga kostnader	2 484 000, 00 kr	Främst hyra, städ, el, förbrukning, it/telefoni, transporter, kurser, larm, handledning, tolk
Totala kostnader	6 000 000, 00 kr	
Kommunbidrag	3 000 000, 00 kr	

Kostnadsfördelning

Kommun	Kostnad 50 %
Arjeplog	30 000
Arvidsjaur	75 000
Boden	330 000
Gällivare	210 000
Haparanda	120 000
Jokkmokk	60 000
Kalix	210 000
Kiruna	285 000
Luleå	915 000
Pajala	75 000
Piteå	510 000
Älvsbyn	90 000
Överkalix	30 000
Övertorneå	60 000
Totalt kommunbidrag	3 000 000 kr

Avgift per dygn vid placering i det skyddade boendet är 2500kr/dygn. I händelse av att inkomna dygnsavgifter understiger verksamhetens kostnader har kommunerna ett gemensamt ansvar att komplettera finansiering med utökad anslag.

